

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. kods LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

18.03.2014. Nr. 0120140393/A703

Uz 06.03.2014. e-pasta vēstuli

Aizsardzības ministrijai

Par informatīvā ziņojuma projektu par Ministru kabineta 2012. gada 24. jūlija noteikumu nr. 497 „Vietējā ģeodēziskā tīkla noteikumi” izpildi attiecībā uz paveikto vietējā ģeodēziskā tīkla apzināšanas un izvērtēšanas procesā, kā arī uzsākto vietējā ģeodēziskā tīkla pilnveidošanu, rezultātiem un iespējamām problēmām

Latvijas Pašvaldību savienība ir iepazinusies ar Aizsardzības ministrijas sagatavoto informatīvā ziņojuma projektu (datētu ar 2014. gada 6. martu) un tam pievienoto Ministru kabineta sēdes protokollēmuma projektu (datētu ar 2014. gada 6. martu) un uzskata, ka tie nedod pietiekošu informāciju par izskatāmajām problēmām vietējā ģeodēziskā tīkla izmantošanā, aizsardzībā un attīstībā.

Vispirms jāatzīmē, ka vietējais ģeodēziskais tīkls ir pārāk novecojis un līdz ar to nedrošs. Ministru kabineta 2012. gada 24. jūlija noteikumi nr. 497 „Vietējā ģeodēziskā tīkla noteikumi” nosaka, ka jebkurš vietējā tīkla punkts jāapseko (jāpārbauda tā atbilstība prasībām) ne retāk kā reizi 4 gados. Reālajā situācijā, nenotiekot pārbaudēm, gandrīz viss vietējais tīkls neatbilst šai prasībai. Piemēram, Bauskas novadā ir 82 četrveidu punkti. Dati liecina:

- apsekoti 2013. gadā – nav gadījumu;
- apsekoti pirms gada – nav gadījumu;
- pirms 2 gadiem – nav gadījumu;
- pirms 3 gadiem – nav gadījumu;
- pirms 4 gadiem – 63 gadījumi;
- pirms 9 gadiem – 3 gadījumi;
- pirms 10 gadiem – 6 gadījumi;
- pirms 11 gadiem – 1 gadījums;
- pirms 33 gadiem – 1 gadījums.

Ministru kabinets 2007. gada 20. novembrī ar rīkojumu nr. 718 apstiprināja Latvijas ģeotelpiskās informācijas attīstības koncepciju. Tās A nodaļas 2. punktā noteikts, ka vietējā tīkla stāvokli pakāpeniski – laikposmā

LPSatz_180314_0120140393_Par informatīvo ziņojumu par Ministru kabineta 2012.gada 24.jūlija noteikumu Nr.497 "Vietējā ģeodēziskā tīkla noteikumi" izpildi attiecībā uz paveikto vietējā ģeodēziskā tīkla apzināšanas un izvērtēšanas procesā, kā arī uzsākto vietējā ģeodēziskā tīkla pilnveidošanu, rezultātiem un iespējamām problēmām

no 2008. līdz 2010. gadam – apzina Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra sadarbībā ar pašvaldību speciālistiem. Tas nav noticis. Būtiski atzīmēt, ka koncepcija nosprauda tālākās darbības stratēģiju: „Tā kā vietējo ģeodēzisko punktu ierīkošana galvenokārt saistīta ar īpašumu uzmērīšanu un jaunu projektu attīstību, to ierīkošana būtu jāsaista ar šiem projektiem.” Protams, tīkla pārbaudes un sakārtošana nedaudz palielinātu katra konkrētā mērniecības darba izmaksas, toties nodrošinātu pamatuzdevumu – „korektu ģeodēzisko pamatu jebkura veida būvniecības darbiem”.

2012. gada 24. jūlijā tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi nr. 497 „Vietējā ģeodēziskā tīkla noteikumi” (noteikumi nr. 497), kuri pretēji koncepcijā noteiktajam 5. punktā noteica, ka nevis aģentūra, bet vietējā pašvaldība „nodrošina” punktu apsekošanu, apzināšanu, izvērtēšanu, uzturēšanu un pilnveidošanu, piebilstot 30. punktā, ka darbus drīkst veikt tikai attiecīgas kvalifikācijas speciālisti, tāpat parasti – kā ārpalpojumu, piesaistot kādu no apmēram 180 mērniecības firmām Latvijā. Būtiski, ka pašvaldība neatbild par gala produktu – ģeodēziskā punkta koordinātām un augstuma vērtībām. Noteikumu nr. 497 anotācijā atzīmēts, ka noteikumi nerada iespādu uz pašvaldību budžetiem ne attiecīgajā gadā, ne nākotnē. Tomēr semināros un konsultācijās tika uzsvērts, ka „pašvaldībām savā maciņā jāatrod līdzekļi”. Šādā situācijā daļa pašvaldību sāka iesaistīties procesā iespēju robežās.

Informatīvā ziņojuma dati liecina, ka izveidojusies situācija problēmas neatrisina. Valsts zemes dienests un Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra kā valsts nozīmes ģeodēzisko datu patērētāji, kā arī būvdarbu veicēji un zemju īpašnieki nesaņem uzticamu mērniecības produkciju. Pašvaldības veic sev neraksturīgu apkalpojošu funkciju uz pamatfunkciju (pirmām kārtām – izglītības un labklājības jomā) rēķina.

Informatīvajam ziņojumam jāpiedāvā problēmas risinājums. Mūsaprāt, jāizvēlas viena no alternatīvām:

- centralizēta dotācija aģentūrai no valsts budžeta;
- decentralizēta vietējā tīkla attīstība, to veicot katra atsevišķā mērniecības darba pasūtījuma ietvaros, respektīvi, mērījumam nepieciešamos palīgdarbus apmaksā pasūtītājs.

Centralizētā gadījumā visu vietējo tīklu iespējams uzturēt ideālā kārtībā neatkarīgi no tā, cik un vai vispār katru punktu izmanto.

Decentralizētā gadījumā katrs atsevišķais mērniecības gadījums ir kvalitatīvs, tīkla uzturēšana ir ekonomiskāka, jo nav jāuztur punkti, kurus neizmanto.

Lai aplēstu centralizētā varianta izmaksas, izmantosim jau minēto Bauskas novada piemēru. Tur iepirkumā pieteicās 5 mērniecības firmas, piedāvāja darbu veikt robežās no 4348 līdz 12 750 latiem jeb vidēji par 7562,60 latiem. Attiecinot to uz visām 119 Latvijas pašvaldībām un pārvēršot eiro vērtībā, iegūstam aptuveno vērtību – vairāk par 1,2 miljoniem eiro. Protams, to var palētināt, kaut vai izstiepjot procesu visu 4 gadu garumā. Tas savukārt dotu iespēju to koordinēt ar topogrāfisko karšu gatavošanas

periodiem, kas paaugstinātu karšu aktualitāti. Savukārt decentralizētais variants prasa minimālus izdevumus.

Jebkurai izvēlei jānovēd pie attiecīgām izmaiņām Latvijas ģeotelpiskās informācijas attīstības koncepcijā, Ģeotelpiskās informācijas likumā un Ministru kabineta noteikumos nr. 497 „Vietējā ģeodēziskā tīkla noteikumi”. Šajos dokumentos:

- jāatspoguļo jauno mērniecības tehnoloģiju ietekme uz nepieciešamību pēc vietējā tīkla;
- jāatspoguļo tīkla radītie apgrūtinājumi zemju privātīpašniekiem un to kompensācija;
- precīzi jānodala atbildības;
- jāizvērtē izmaksas, to avoti un nepieciešamie ieguldījumi;
- jāatspoguļo nepieciešamās iesaistīto dalībnieku kvalifikācijas;
- jāatspoguļo īpašumtiesības uz informāciju un vietējā tīkla subjektiem;
- jāatspoguļo ietekme uz būvniecību;
- jāatspoguļo tīkla saikne ar augstas detalizācijas topogrāfisko informāciju, kuru uztur Valsts zemes dienests;
- jāatspoguļo tīkla saikne ar kartogrāfiju, kuru uztur Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra.

Priekšsēdis

Andris Jaunsleinis

18.03.2014. 12:38

750

Jānis Piešiņš, Padomnieks reģionālas attīstības jautājumos
67508538, 29285721, janis@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.